

НЕБЕСНА СОТНЯ
ГЕРОЙ УКРАЇНИ
АНАТОЛІЙ ЖАЛОВАГА

(13.03.1980 – 20.02.2014)

УДК 94:323.27](477-25)(092)"201"
Н-39

Н-39   **Небесна Сотня. Герой України Анатолій Жаловага** / Авт.-
упорядн. Олег Полянський, Руслана Труба. – Львів : ЛДУФК,
2019. – 16 с.

ISBN 978-617-7336-41-8

У нарисі йдеться про одного з Героїв Небесної Сотні, випускника Львівського державного університету фізичної культури, Анатолія Жаловагу, який загинув на київській барикаді від кулі ворожого снайпера під час Революції Гідності.

Видання сприятиме збереженню пам'яті про Майдан та його учасників.

УДК 94:323.27](477-25)(092)"201"

• Пливуть гроби по морю, як човни –
по морю рук, по морю сліз і гніву.
Пливуть в човнах розтерзані сини
на хвилі молитов і переспіву.
Так, ніби в жилах замерзає кров,
а потім б'є у скроні голос крові
за тим, хто тихо жив, а відійшов
у дзвонах слави праведним героєм.
Пливуть човни, гойдає кожну лодь
людська долоня, тепла і тремтяча,
човнами править втишений Господь,
а серце розривається і плаче.
І кожна мати плаче, і пече
їй кожна рана у чужого сина.
Стоїть Майдан братів – плече в плече,
і разом з ним ригає Україна.
Нехай же вам, герої, віддає
Святий Петро ключі від того раю,
де убієнний ангелом стає,
бо він герой. Герої не вмирають.
Герої не вмирають, просто йдуть
з Майдану – в небо. В лицарі – зі смерті.
Пливуть човни. Пливуть човни. Пливуть...
Героям слава – вписано у серці.

Мар'яна Савка, 22.02.2014

Анатолій Григорович Жаловага народився 13 березня 1980 року у Львові, згодом його сім'я (батько – Григорій Петрович і мати – Лариса Яківна) переїхала на постійне проживання у підльвівське містечко Дубляни. Загалом рід Жаловаг походить з Волині, дідусі Анатолія були активними учасниками національно-визвольного повстанського руху в роки Другої світової війни. Тож Анатолій, як і молодший брат Андрій, зростали у національно свідомій українській сім'ї, тому участь у Помаранчевій революції та Революції гідності була не випадковим, а усвідомленим вибором, свідченням активної громадянської позиції, бажанням, щоб його Батьківщина стала цивілізованою, високорозвинутою європейською державою. На жаль, ці прагнення і надії обірвала снайперська куля ворога 20 лютого 2014 року.

За спогадами рідних та друзів, Анатолій був енергійним, життєрадісним, ввічливим й працелюбним. У 1986–1993 рр. він успішно навчався у Дублянській середній школі, займався спортом, зокрема гандболом, брав участь у шкільних, районних та обласних змаганнях, мріяв стати професійним спортсменом, тому після восьмого класу вступив до Львівського училища фізичної культури, в якому навчався впродовж 1993–1997 рр. У 1997 році Анатолій став студентом Львівського державного інституту фізичної культури (нині Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського), який закінчив 2001 року. Виконав норматив кандидата у майстри спорту з гандболу, був гравцем гандбольної команди «СКА-Львів», у складі якої брав участь у багатьох спортивних змаганнях,

зокрема міжнародних. Проте травма перешкодила професійній спортивній кар'єрі, тому довелося опанувувати новий фах – будівельника. Економічна криза, безробіття і безгрошів'я в Україні змусили Анатолія у пошуках заробітків працювати в Польщі, Іспанії та Росії.

Революція гідності в Україні зумовила його повернення на Батьківщину – і вже через тиждень, ввечері 18 лютого 2014 р., Анатолій, разом з іншими львівськими активістами, виїхав на київський Майдан. У телефонній розмові з братом Андрієм він наголосив: «Тут справжня війна. Їдьте нам на допомогу, бо тут завал». Увесь день 19 лютого Анатолій брав активну участь у боях на Майдані та на інших київських барикадах. Саме Революція гідності, Майдан стали знаковою подією української історії, що визначила цивілізаційний вибір народу, європейський вектор розвитку країни. Як згадують учасники тих подій, головну роль у Майдані відіграли дуже глибинні пласти у свідомості людей. Було щось підсвідоме в поведінці і діяльності учасників революції: «Це якись такі невловимі механізми поведінки, взаємин, якийсь блиск в очах – як люди починають співати ті пісні, як вони починають вітатися, згадуючи героїв Холодного Яру, інших героїв попередніх епох, якось їх відтворювати. І це відбувається абсолютно спонтанно... Вся ця героїка УПА, привітання “Слава Україні!” – “Героям слава!”» (Тарас Тимо, богослов).

Найжорстокіші, найтрагічніші і найкривавіші події в Києві відбулися 19, 20 і 21 лютого. Власне тоді розпочалися масові снайперські розстріли з десятками жертв, зокрема на вулицях

Інститутській та Грушевського. Як згадують очевидці, беркутівці розстрілювали людей зі снайперських гвинтівок і автоматів: «Це був тир, сафари!» Утім, у якийсь момент психологічна готовність людей на Майдані вмерти переважила бажання «беркутів» і «вешників» помирати за Януковича та його кліку.

І знову спогади... З раціонального погляду майданівці, які з дерев'яними щитами йшли на «беркутівців», – це люди-безумці, – як пише Г. Друзенко. З фанерними щитами йти під приціл снайперів – це самогубство. У «беркутівців рвало дах», вони не могли зрозуміти: навіщо? Утворився новий пантеон, навколо якого і виріс міф нової України, нової нації. Інші учасники революції теж наголошують, що найважливішим результатом Майдану стала поява нової нації. Люди намагалися зрозуміти, хто вони такі, чому прийшли на Майдан, для чого вони живуть. Майдан давав відповіді на ці запитання. Люди зрозуміли, що вони – частина нації, активної її частини. Незалежність здобувається дорогою ціною. Зокрема Помаранчева революція зазнала поразки через те, що за неї не було заплачено. Це звучить страшно, але такою є людська природа. «За перемогу Майдану заплачено найдорожчим – життям сотень кращих синів та дочок народу, тисячами поранених. Це – велика ціна, проте, на жаль, в історії людства інакше не буває» (Леонід Фінберг, видавець).

Це все усвідомлював і Анатолій Жаловага. В боях у Києві він кидав петарди, «коктейлі Молотова», потрапив під водомет і весь змок. Побратими поділилися з ним сухим одягом, і саме це наступного дня після вбивства ускладнило його

пошук, визначення часу загибелі й пізнішої ідентифікації. Анатолій Жаловага загинув уранці 20 лютого (о 9 год 43 хв) на восьмій верхній барикаді по вул. Інститутській, доставляючи «коктейлі Молотова». Коли на його очах від кулі снайпера поліг Едуард Гриневич, побратим із Волині, Анатолій кинувся на допомогу і був убитий ворожою снайперською кулею. Факт героїчної загибелі зафіксовано на фотографії польського журналіста Якуба Шимчука, що здобула Гран-прі на одному з європейських фотоконкурсів: над убитим Анатолієм схилився побратим Олег Панчак із Дрогобича, який подбав про перенесення тіла спершу до Жовтневого палацу, а згодом до Михайлівського собору.

З Анатолієм та іншими Героями Небесної Сотні насамперед прощався Київський Майдан. Під мелодію тужливо-щемливої лемківської пісні «Гей, пливе кача» у виконанні «Піккардійської терції» тисячі учасників Революції гідності зі сльозами на очах, тамуючи біль від непоправної втрати, прощалися з новітніми Героями України – «Герої не вмирають!» 22 лютого 2014 р. Анатолія Жаловагу поховали в рідних Дублянах. Владика Макарій у прощальному слові сказав: «Перед нами лежить великий Українець, свідомий, бо несвідомі не пішли на Майдан. Нині хоронимо не державного діяча, не політика, а парафіянина, християнина, який накритий стягом України. Він подарував своє життя Батьківщині. Нехай такі жертви будуть останні. Щоб ми приносили своїй державі інші подарунки, а не власне життя. Будемо молитися за Героїв».

Кров на білому снігу назавжди буде СИМВОЛОМ СВОБОДИ.
Незагоєнні рани Майдану – обірвані мрії сотень невинно убієнних.
Недоказані слова, недолюблені кохані.
Осиротілі діти, у пам'яті яких назавжди залишилися відчуття міцних батьківських обіймів.
Скорботна матір, яка, вирвавши своє серце, відправила сина на Голгофу-Майдан з вірою, що ЗАВТРА буде ИНШИМ.

(Руслана Труба)

Учасники революції згадують: «Всі Церкви молилися за нас. І як ми могли, куди ми могли відступати. Якщо з нами Бог, куди відступати?! Я ні про що не жалкую, що було на Майдані. Може, можна було по-іншому? Можна, але... як їх було спинити по-іншому? Кому? Комусь випало – значить так Господь розпорядився! Я дуже поважаю хлопців з Небесної Сотні, вони найкращі наші діти!» (Микола Ільченко, киянин).

Смерть сина вбиває матір та батька і водночас породжує віру в те, що земля, на якій запеклася кров дитини, буде благословенна і зможе відродитися. У вицвілих очах матері – скорбота, зболене серце батька-християнина не нарікає. «На все воля Божа, – в одному з інтерв'ю говорить Григорій Жаловага, – надіюся і чекаю, можливо, я не доживу, доживе мій молодший син із невісткою, мої діти; внучка доживе до того часу, що все-таки воно зміниться, і зміниться на краще, буде Україна жити процвітаючи, як мріяв мій син та всі інші, що стояли на Майдані».

Світлана Абаєва, син якої брав активну участь у Революції гідності і називав себе «єврейським бандерівцем», згодом написала такі проникливі рядки: «У якійсь статті я прочитала, що Україна – це країна сплячих янголів, але коли потривожать їх землю, вони прокидаються і борються, як боги, захищаючи свою землю. Я здивована і втішена, що ці янголи – це наші діти».

«...Небесна Сотня – ви нам розкрили небо, розчахнули ворота пекла і вивільнили наші боягузливі душі. Ви нам незаперечно довели: життя абсолютно нічого не варте, якщо не просякнута Божими засадами справедливості, гідності, чесності, любові, солідарності і всім тим, про що теж написано кров'ю у Великій Книзі. Ви нам його окропили, освятили не водою, а кров'ю – нашу нікчемність, холуйство, негідність, щоб могли називатися людьми – істотами, для котрих Бог віддав частину Себе. Інакше немає сенсу нашого існування, немає причин тужити за життям, як і його любити. Своєю героїчною смертю ви змусили нас не просто заливатися сльозами, плакати, ревіти, ридати, розривати на кавалки серце – ви провели катарсис наших заліплених брудом душ, своїм болем та передсмертним криком освятили життя тих, кого любили та залишили навечно. Хто буде пишатися вами, ніколи не зможе пишатися собою, бо не був поряд з вами, бо не впав замість вас, бо зобов'язаний своїм спокійним існуванням лише вам» (Юрій Николишин, 22–25 лютого 2014 р.).

**МЕДАЛЬ
“ЗА ЖЕРТОВНІСТЬ
І ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ”**

**УКРАЇНЬСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА
КИЇВСЬКИЙ ПАТРІАРХАТ**

ПОСВІДЧЕННЯ

Шалобара Анастолій

Григорович

(посмертно)

Нагороджений (-на)

МЕДАЛЮ

**“ЗА ЖЕРТОВНІСТЬ
І ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ”**

Патріарх Київський
і всієї Руси-України

Філарет

Указ Патріарха № 3269

від « 3 » 06 2015 р.

Вих. ПГ 16/093

ГРАМОТА

КЕРОВНИЙ АРХИЄПІСКОП КИЄВО-ГАЛИЦЬКИЙ

СВЯТОСЛАВ

Нагороджується
(посмертно)
Герой Небесної сотні

ЖАЛОВАГА АНАТОЛІЙ

13 березня 1980 року Божого – 20 лютого 2014 року Божого

Душі їх у блаженстві перебуватимуть (Пс. 24, 13)

У Святому Євангелії від Івана читаємо: «Ніхто неспроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів своє життя віддає» (Ів. 15, 13)».

Герой Анатолій поклав на вівтар своє життя, як чисту жертву, в ім'я справедливості та отримання прав людини, виявивши досконалу любов до Батьківщини і співвітчизників. Саме завдяки його «ні» свавіллю, беззаконню, корупції, яке було сказане ціною власного життя, ми, які сьогодні живемо на цій землі, можемо сказати «так» правді, свободі й отриманню конституційних засад демократії.

Молимося, щоб його жертва принесла стократні плоди. Дорога скорботна родино, потішайте себе словами, що ніхто не забутий у Бога, який є Богом живих, а не мертвих, бо всі для Нього живі.

Упокой Господи із праведними раба твого і сотвори йому вічну пам'ять!

Дано в Києві,
при Патріаршому соборі
Воскресіння Христового,
04 травня 2016 року Божого

+ Святослав

А Сотню вже зустріли небеса

А Сотню вже зустріли небеса.
Летіли легко, хоч Майдан ригав,
І з кров'ю перемішана сльоза.
А батько сина ще не відпускав.
Й заплакав Бог, побачивши загін –
Спереду сотник, молодий, вродливий,
І юний хлопчик в касці голубій,
І вчитель літній, сивий-сивий...
І рани їхні вже не їм болять.
Жовто-блакитний стяг покритв їм тіло...
Як крила ангела, злітаючи назад,
Небесна Сотня в вирій полетіла...

Людмила Максимлюк

Популярне видання

Автори-упорядники:

ПОЛЯНСЬКИЙ Олег Арсенович,
ТРУБА Руслана Іванівна

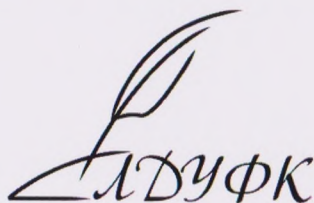
**НЕБЕСНА СОТНЯ.
ГЕРОЙ УКРАЇНИ АНАТОЛІЙ ЖАЛОВАГА**

Випусковий редактор
Оксана БОРИС

Редактори
Єлизавета ЛУПІНІС, Ольга ГРОМИК

Макетування – **Степан ОСІНЧУК**

Підписано до друку 20.02.2019. Формат 60x84/16.
Папір крейда. Гарнітура Arsenal. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 0,93. Обл. вид. арк. 0,38.
Наклад 100 прим. Зам. № 182.

Львівський державний університет фізичної культури

Редакційно-видавничий відділ
79007, м. Львів, вул. Костюшка, 11
тел. +38 (032) 261-59-90
<http://www.ldufk.edu.ua/>
e-mail: redaktor@ldufk.edu.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
та книгорозповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 3354 від 24.12.2008 р.

Друк

ПП «ТАІС»

80400, Львівська обл.,
м. Кам'янка-Бузька, вул. Перемоги, 12/4